

Przemoc w rodzinie

Zgodnie z definicją przyjętą przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc charakteryzuje się następującymi cechami:

- jest intencjonalna – jest zamierzonym działaniem, mającym na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary;
- siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy;
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itd.);
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, doświadczenie bólu i cierpienia, sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 29 lipca 2005 r. uchwalił ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z dnia 25 września 2005 r.). Cytowana ustawa definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy począwszy od przemocy fizycznej polegającej na zadawaniu bólu, znęcaniu się, poprzez przemoc psychiczną, która nie pozostawia widocznych śladów, ale wywołuje poczucie poniżenia, braku akceptacji, a także przemoc seksualną – wykorzystywanie i molestowanie. Przemoc nie jest zwykle działaniem jednorazowym, trwa latami, wpływa destrukcyjnie na życie i funkcjonowanie ofiary. Problemem uniemożliwiającym niejednokrotnie pomoc ofiarom przemocy jest nieświadomość krzywdy im wyrządzanej, niechęć ofiar do ujawniania przemocy, strach przed oprawcą, wstyd oraz złudne przekonanie, że więcej się nie wydarzy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. określiła w stosunku do osób dotkniętych przemocą obowiązek udzielenia pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- zapewnienia na żądanie osoby dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Co robić w sytuacji doznania przemocy lub bycia jej świadkiem

Jeśli ktoś doznaje przemocy lub jest świadkiem przemocy w rodzinie, bądź najbliższym otoczeniu jego obowiązkiem jest zawiadomienie odpowiednich służb i zapewnienie bezpieczeństwa takiej osobie!

Jeżeli osoba doznaje przemocy w rodzinie i zagraża jej lub jej dzieciom niebezpieczeństwo powinna natychmiastowo powiadomić

Policję (997 lub 112)

W razie doznania obrażenia ciała należy powiadomić

Pogotowie ratunkowe (999 lub 112)

Pogotowie ratunkowe udzieli natychmiastowej pomocy. Osoba doznająca przemocy może domagać się wystawienia bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach uszkodzeń ciała oraz ich okolicznościach. Wystawienie takiego zaświadczenia jest bezpłatne i stanowi dowód przeciw sprawcy i w przypadku wszczęcia postępowania karnego zostanie w nim wykorzystane.

OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY W RODZINIE MA PRAWO DO KORZYSTANIA Z BEZPŁATNEJ POMOCY!

Placówki pomocowe to między innymi:

- Ośrodki pomocy społecznej pomagające w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych;
- Powiatowe centra pomocy rodzinie, które oferują pomoc w zakresie prawnym, psychologicznym, terapeutycznym lub udzielające informacji na temat instytucji świadczących taką pomoc;
- Ośrodki interwencji kryzysowej zapewniające tymczasowe schronienie osobie lub rodzinie znajdującej się w sytuacji kryzysowej;
- Ośrodki wsparcia zapewniające schronienie osobom potrzebującym wsparcia;
- Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie zapewniające bezpłatne schronienie;
- Policja, Prokuratura do której osoba doznająca przemocy lub będąca jej świadkiem może złożyć doniesienie o przestępstwie;
- Sąd rodzinny i opiekuńczy, w którym można złożyć pozew w sprawach rodzinnych bądź dotyczących opieki nad dziećmi;
- Placówki ochrony zdrowia, gdzie można uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach;

- Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych do których można się zwrócić o pomoc jeśli zjawisku przemocy towarzyszy picie alkoholu.